

Quy n s dng internet và vi c làm trái đ o lý: Nh ng ch n l a và thách th c trong m t th gi i n i m ng

Bài phát biểu của bà Ngoi i trng Hillary Clinton trng c t a sinh viên tại Trng đ i h c George Washington
Washington DC, ngày 15/02/2011

***Ngoi i trng Hillary Clinton tại Trng đ i h c
George Washington, Washington DC, ngày
15/02/2011***

Cám n quý v và xin chào. Th t là thú v , hôm nay m t l n n a tôi có đ p tr l i khuôn viên c a Trng đ i h c George Washington, n i mà cách nay h n 20 năm tôi đã có m t đ làm m t s công vi c khác nhau. Đ c bi t tôi chân thành cám n ông Knapp, ch t ch H i đng qu n tr và ông Lerman, Hi u trng trng, b i vì đây là m t c h i l n đ tôi trình bày v m t v n đ quan trng, r t đáng cho công dân và các chính ph các n i l u tâm. Và có l hôm nay trong ph n trình bày này, chúng ta có th b t đ u m t cu c tranh lu n quy t li t đ đ p ng nh ng nhu c u mà chúng ta đã t n m t th y qua h th ng truy n hình trong th i gian v a qua.

Ch v a qua kh i n a đêm ngày 28 tháng Giêng thì toàn b internet tại Ai C p b c t. Trong b n ngày trng c đó, hàng trăm ngàn ng i dân Ai C p đã xu ng đng tu n hành đòi ph i có m t Chính ph m i. Và c th gi i, qua Tivi, máy tính xách tay, cùng các lo i đi n tho i di đng và đi n tho i “thông minh” đã d i theo tng b c đi c a các s ki n. Nh ng hình nh, các đo n videos tại Ai C p tràn ng p các trang m ng. Trên trang Facebook và Twitter, các ký gi i liên t c đ a lên các bài tng thu t t i ch . Nh ng ng i bi u tình ph i h p và k t n i nh ng b c k ti p. Ng i dân thu c đ m i tng l p, tu i tác đã chia s v i nhau nh ng hy v ng cũng nh nh ng n i lo s trong cái th i kh c quan trng này c a l ch s n c h .

Hàng tri u ng i kh p năm châu đng thanh đ p tr : “Các b n không cô đ n chúng tôi cùng sát

Tác Giả: Lê Minh (chuy n ng)

Thứ Hai, 28 Tháng 2 Năm 2011 11:07

cánh v i các b n". Th là chính ph li n ng t c u dao đi n: m ng đi n tho i di đ ng b c t; sóng truy n hình b nhi u và h u nh toàn th m i ng i không vào đ c m ng internet. Chính ph không mu n ng i dân trao đ i v i nhau và cũng không mu n báo chí đ a tin. Và đ ng nhiên là cũng không mu n th gi i dối theo.

Nh ng bi n c Ai C p làm cho chúng ta nh đ n cu c bi u tình Iran tr c đó 18 tháng, khi ng i dân xu ng đ ng ph n đ i k t qu b u c . Nh ng ng i bi u tình khi đó cũng đã s đ ng đ n các trang m ng đ t ch c nhau i. M t đ n video quay đ c b ng đi n tho i c m tay cho th y m t cô gái tr tên Nadia b l c l ng dân quân gi t ch t, và ch trong vòng vài ti ng đ ng h , đ n video y đã đ c loan truy n r ng rãi và đ c nhi u ng i xem.

Nhà c m quy n Iran cũng s đ ng công ngh . L c l ng V bnh Cách m ng rình r p các thành viên c a Phong trào Xanh b ng cách theo dõi h s cá nhân trên m ng. Cũng gi ng nh tr ng h p Ai C p, Chính ph nh t lo t c t m ng internet và đi n tho i di đ ng m t th i gian. Ch sau khi nhà c m quy n lũng b t t i gia, t n công ký túc xá các tr ng đ i h c, b t b hàng lo t, tra t n và b n vào đám đông, thì cu c bi u tình m i ch m đ t.

Tuy nhiên, đ n k t Ai C p i khác. Nh ng cu c bi u tình v n ti p t c m c đ u m ng internet bi c t. Ng i dân t ch c xu ng đ ng b ng cách phân phát t r i, truy n mi ng, s đ ng modem không c đ nh và máy fax đ liên h v i th gi i. Sau năm ngày, Chính ph n i l ng ki m soát và Ai C p i đ c n i m ng v i th gi i bên ngoài. Tuy nhiên Chính ph v n mu n ki m soát ng i bi u tình b ng cách ra l nh cho các công ty đi n tho i di đ ng g i các m u tin nh n v i n i dung ng h Chính ph và b t b các Bloggers và nh ng ai kêu g i bi u tình trên m ng internet. Th nh ng 18 ngày sau khi có các cu c bi u tình ph n đ i thì Chính ph s p và T ng th ng thì t ch c.

Nh ng gì đã x y ra t i Ai C p và Iran, mà n c này m t l n n a i có b o l c đ tr n áp nh ng ng i bi u tình đòi các quy n t do căn b n, khi n ta c n ph i chú ý nhi u h n là chuy n s đ ng internet. Trong c hai v , Ai C p và Iran, ng i dân bi u tình ch vì h vô cùng th t v ng v i nh ng đi u ki n s ng v m t kinh t và chính tr c a h . H n i đ y, tu n hành và hô to các kh u hi u và nhà c m quy n theo dõi h , ngăn ch n và b t h . M ng internet ch ng h làm chuy n này mà chính con ng i làm ra c . T i c hai qu c gia này, cách th c ng i dân và nhà c m quy n s đ ng m ng internet ph n ánh quy n năng c a công ngh k t n i, v i m t bên là công c thúc đ y ti n trình thay đ i chính tr , xã h i, kinh t và bên kia là ph ng ti n trừ đ p, ngăn ch n c v ng đ i thay này.

Hi n nay có nh ng lu ng ý ki n khác nhau đ n tranh cãi xem m ng internet có tác đ ng đ gi i phóng hay là m t công c dùng đ đàn áp. Nh ng tôi cho r ng tranh lu n này là l c đ . Không ph i ng i dân Ai C p có đ c c m h ng ch vì h s đ ng m ng Twitter đ thông tin

v i nhau, mà là h đ ng c m v i nhau và kiên trì đòi h i m t t ng lai x n l n h n. Iran không đáng s vì vi c nhà c m quy n s đ ng trang m ng Facebook đ theo dõi và b t b các thành viên đ i l p. Iran th t s đáng s b i vì Chính ph n c này th ng xuyên vi ph m nhân quy n.

Nói th có nghĩa là ph m giá đã gây ra nh ng hành đ ng này đ chúng tr thành ngu n c m h ng cho chúng ta ho c khi n chúng ta th y b xúc ph m, đó là s ý th c v nhân ph m, v nh ng quy n làm ng i xu t sinh t nhân ph m đó và nh ng nguyên t c c b n làm c s cho cái nhân ph m đó. Và cũng chính nh ng ph m giá này đã thúc đ y chúng ta h ng v con đ ng phía tr c. Hi n nay có 2 t ng i n i m ng, t c là g n m t ph n ba nhân lo i. Chúng ta reo hò t m i chân tr i góc b , t kh p n i đang s ng đ i các chính th khác nhau và theo m i h th ng tín ng ng khác nhau. Và càng ngày chúng ta càng c n đ n m ng internet khi c n đ t đ n nh ng nhu c u quan tr ng trong cu c s ng c a mình.

M ng internet đã tr thành m t không gian chung cho th k XXI – thành qu ng tr ng c a th gi i, thành l p h c, ch búa, ti m café và phòng trà c a th gi i. Chúng ta đ nh h ng và đ c đ nh h ng qua nh ng gì đang x y ra n i qu ng tr ng y, t t c 2 t ng i đang s đ ng nó và con s đang tăng đ n. Và đi u này đem đ n cho chúng ta m t thách th c. Đ duy trì m t h th ng m ng có th đem l i ti n ích t i đa cho th gi i, chúng ta c n ph i nghiêm ch nh bàn th o nh ng nguyên t c s đ n đ t chúng ta, nh ng lu t ch i nào c n t n t i và không nên t n t i và t i sao l i nh v y, nh ng thái đ nào c n đ c khuy n khích ho c c n ngăn c n và làm nh ng đi u đó nh th nào.

M c đích không ph i là b o ng i ta cách s đ ng m ng internet nh ki u b o ng i ta cách th c s đ ng, t t p t i qu ng tr ng, dù đó là qu ng tr ng Tahrir hay qu ng tr ng Times. Giá tr c a nh ng không gian này có đ c t nh ng ho t đ ng mà ng i ta theo đu i, t vi c t ch c bi u tình cho đ n bán rau qu , cho t i chuy n ng i trò chuy n riêng t v i nhau. Nh ng kho ng không gian này cung c p cho chúng ta cái m t b ng c i m và m ng internet cũng làm nh ng chuy n nh v y. Internet ch ng ph c v cho nhu c u c a riêng ai và nó cũng ch ng khi nào làm đi u đó. Nh ng n u ng i dân t kh p n i trên th gi i đ u n i m ng h ng ngày và có đ c nh ng kinh nghi m quý báu thì chúng ta c n chia s v i nhau m t t m nhìn đ s c đ t đ n chúng ta.

Cách đây m t năm tôi có đ a ra m t kh i đi m cho t m nhìn đó b ng cách kêu g i th gi i quan tâm h n n a đ i v i quy n t do s đ ng internet, b o v nhân quy n trên m ng internet cũng nh i xã h i bên ngoài m ng internet. Quy n cho các cá nhân đ c t do b y t các quan đi m, các ki n ngh g i đ n lãnh đ o, quy n đ c th ph ng theo ni m tin c a mình – đó là nh ng quy n ph c p cho dù chúng đ c bày t t i m t qu ng tr ng hay trên m t trang Blog cá nhân. Quy n t do h i h p và l p h i cũng áp đ ng v i không gian m ng. i th i đ i ngày

nay, ng i ta d dàng đ n v i nhau qua m ng đ cùng đeo đ i nh ng quy n l i chung cũng gi ng nh vi c làm đó trong nhà th hay t i m t n i h i h p c a dân lao đ ng.

K t h p l i t t c nh ng quy n t do bày t chính ki n, h i h p và giao ti p trên m ng, tôi xin g i là quy n t do k t n i. Hoa K ng h quy n t do này đ i v i ng i dân b t c n i nào trên th gi i và chúng tôi cũng kêu g i các qu c gia khác hãy làm nh v y. B i vì chúng tôi mu n ng i dân có c h i th c thi quy n l i này. Chúng tôi cũng ng h vi c n i r ng h n m ng internet đ có thêm ng i s d ng. Và đ đ t t i n ích t i đa, m ng internet ph i ho t đ ng t t, đ u và chúng tôi ng h m t h th ng m ng đa chi u nh h th ng mà chúng ta đang có ngày hôm nay, là m t h th ng đang ch y r t t t cho dù có nh ng tr c tr nh ng khâu m ng khác nhau, cách bi t v biên gi i, hay qu c gia.

Trong th i gian t i đây, ng i dân kh p n i v n ti p t c s d ng m ng internet đ gi i quy t m t s v n đ và t i t l nh ng v tham nhữg: t vi c ng i dân Nga s d ng m ng internet đ dò tìm các v cháy r ng và l p ra nh ng đ i c u h a thi n nguy n, cho đ n nh ng tr em Syria s d ng trang m ng Facebook đ công khai nh ng v th y giáo hành h h c trò; và nh ng cu c v n đ ng trên m ng t i Trung Qu c đ giúp ph huynh tìm ki m con em m t tích.

Cùng lúc đó, m ng internet cũng b ng n g n tr b ng hàng v n cách khác nhau. Trung Qu c, Chính ph ki m duy t n i dung và chuy n yêu c u k t n i vào nh ng trang m ng không có th t. Mi n Đ i n, nh ng website cung c p thông tin đ c l p đ u b đánh phá các ki u. Cuba, Chính ph c g ng xây d ng m t m ng internet riêng cho mình và không cho phép công dân mình k t n i v i m ng bên ngoài. Vi t Nam, các Bloggers ch trích Nhà n c đ u b b t hay trù đ p. Iran, nhà c m quy n ng n ch n các website đ i l p, theo dõi các trao đ i trên m ng và đánh c p các thông tin cá nhân đ t i n vi c truy lũng.

Nh ng đ ng thái này ph n ánh m t tình tr ng ph c t p và manh đ ng, và ch c ch n s trên đà gia tăng trong nh ng năm t i khi có thêm nhi u ng i đ c n i m ng. S ch n l a c a chúng ta hôm nay s đ nh h ng cho internet trong t ng lai. Các doanh nghi p s ph i ch n có nên và b ng cách nào xâm nh p th tr ng khi mà internet b gi i h n. Ng i ta s ph i ch n l a cách giao ti p trên m ng nh th nào, chia s nh ng thông tin gì và v i ai, nêu lên nh ng ý ki n gì và b ng cách nào. Chính ph s ph i ch n cách c x đúng m c đ b o v quy n bày t chính ki n, h i h p và l p h i.

Đ i v i Hoa K , s ch n l a r t rõ ràng. D i l g kính c a quy n t do s d ng internet, chúng tôi đ t mình v phía công khai. B y gi chúng tôi nh n ra r ng m r ng internet có nh ng thách

th c. Vì c này c n đ n nh ng lu t ch i căn b n nh t đ ch ng l i nh ng vi c làm sai trái và có h i. Và quy n t do s d ng internet cũng có nh ng áp l c c a nó, cũng nh t t c nh ng quy n t do khác. Nh ng chúng tôi tin r ng nh ng ti n ích luôn v t t r i lên trên h t.

Và hôm nay, tôi mu n trao đ i v nh ng th thách khác mà chúng ta ph i đ i m t khi ph i b o v và b o đ m m t h th ng m ng internet t do và r ng m . Bây gi , tôi là ng i đ u tiên xin nói r ng, không ph i tôi ho c Chính ph Hoa K có t t c các câu tr l i. Chúng tôi không ch c r ng mình có t t c các câu h i. Nh ng chúng tôi cam k t v i vi c đ t ra nh ng câu h i, đ có th đ a đ n m t cu c đ i tho i và không ch b o v nh ng nguyên t c căn b n ph thông nh t mà còn có quy n l i c a ng i dân chúng tôi và các đ i tác.

Th thách đ u tiên là đ t đ c c hai s t do và an ninh. S t do và an ninh th ng đ c xem là hai v n đ ngang nhau nh ng đ i ngh ch; Càng có cái này thì s đánh m t đ n cái kia. Th t ra tôi tin r ng c hai đ u b sung cho nhau. Không có an ninh thì s t do s d đ v . Không có s t do thì an ninh là k m k p, đàn áp. Th thách ch là làm sao có đ c đ an ninh đ h ng đ y đ t do, nh ng không quá nhi u hay quá ít đ gây ph ng h i đ n t do.

Tìm ki m m t bi n pháp thích h p cho internet th t là quan tr ng, b i vì ph m ch t đ m đ n cho internet m t l c phát tri n chóng m t – s giao m , s nh h ng đ ng b , và t c đ – cũng có th đ m đ n nh ng tai h a khôn l ng. B n kh ng b và các thành ph n c c đoan s d ng internet đ chiêu m thành viên và lên k ho ch t n công. B n buôn ng i s d ng internet đ d d l i kéo n n nhân vào con đ ng nô l . B n ch p nh u dâm s d ng internet đ khai thác bóc l t tr em. Tin t c (Hackers) đ t nh p vào tài kho n, h th ng di đ ng và email cá nhân.

Do đó chúng ta c n có nh ng chi n l c h u hi u đ đ i đ u v i nh ng đe d a này và thêm n a mà không nh h ng đ n s m r ng c a internet. Hoa K n l c truy l ung trên m ng đ b t nh ng k ph m t i hình s và b n kh ng b . Chúng tôi cũng đ u t vào h th ng an ninh m ng qu c gia, c hai là đ phòng ng a nguy c và gi m thi u tác h i. Chúng tôi cũng đang h p tác v i nhi u qu c gia đ ch ng b n t i ph m m ng. Hoa K cũng đ u t giúp m t s qu c gia khác tăng c ng l c l ng an ninh m ng. Chúng tôi cũng ký vào Công c Budapest v T i ph m M ng, là công c đ ra nh ng b c mà các qu c gia ph i cam k t r ng không đ b n t i ph m và kh ng b l m đ ng internet trong khi v n b o v quy n t do c a công dân mình.

B ng m i n l c đ ngăn ng a nh ng cu c t n công ho c b t b n t i ph m, chúng tôi v n duy trì cam k t đ i v i nhân quy n và các quy n t do căn b n. Hoa K quy t tâm ngăn ch n các ho t đ ng kh ng b và t i ph m m ng, cũng nh bên ngoài xã h i, và trong c hai tr ng h p, chúng tôi cam k t theo đ u i nh ng m c tiêu này phù h p v i lu t pháp và giá tr c a chúng tôi.

Ngày nay có nh ng k hành x trái ng c. V n đ an ninh ch là cái c đ ng i ta trù đ p, t c đ o t các quy n t do. Bây gi , nh ng trò này ch ng còn m i l trong th i đ i k thu t s n a nh ng nó đ m l i cho nh ng Chính ph này có đ c nh ng k thu t m i đ truy lùng và b t các nhà đ u tranh nhân quy n. Nh ng Chính ph giam c m b t b Bloggers, s m soi vào các ho t đ ng ôn hòa c a công dân mình và gi i h n quy n t do s đ ng internet th ng là nh ng Chính ph mu n tìm ki m s an toàn cho mình. Th t ra, h mu n th t đ y và mu n cho mình. Nh ng h đi sai con đ ng. Nh ng k trù đ p quy n t do s đ ng internet có th ti p t c làm nh v y ch đ c m t th i gian n a thôi, nh ng không th mãi mãi đ c.

M i th thách th hai là ph i b o đ m c hai s mình b ch và b o m t. Cái hay c a m ng internet ch là vi c đ a thông tin các ki u m t cách nhanh chóng đã t o ra s mình b ch. Và cái hay n a là m c đ u m ng internet là sân ch i chung cho t t c , nh ng cũng là sân ch i cho m i cá nhân trong vi c trao đ i v i nhau. Và đ sân ch i này đ c ti p t c, chúng ta ph i b o m t đ c s trao đ i gi a cá nhân v i nhau trên m ng. M i cá nhân hay t ch c đ u c n có s b o m t tuy t đ i trong giao ti p hay công vi c. Trong công vi c làm ăn, ng i ta c n b o m t các m u đ i tho i tr c khi tung ra các s n phẩm m i. Các nhà báo c n ph i b o m t các ngu n cung c p thông tin đ tránh b l di n hay b công chúng đ ý. Và Chính ph cũng c n đ n s b o m t trong công vi c giao thi p trên m ng, cũng nh bên ngoài xã hội. M c đ u s hi n h u c a k thu t k t n i có th gây khó khăn cho s b o m t, nh ng nhu c u này v n không thay đ i.

Bây gi tôi bi t r ng vi c b o m t các thông tin c a Chính ph đang là m t đ tài bàn cãi sôi n i trong su t vài tháng qua, thông qua bàn tay c a Wikileaks, nh ng nhìn đ i nhi u góc c nh, thì ch ng đáng bàn tí nào. Trên căn b n, v ti t l c a nhóm Wikileaks là m t hành đ ng ăn c p. Các thông tin c a Chính ph đã b đánh c p t ng t nh cách ng i ta lén đánh c p h s t bên trong c p h s v y. Có ng i cho r ng hành đ ng này có th ch p nh n đ c b i vì l ra Chính ph ph i có trách nhi m đ u hành t t c m i công vi c nh th nào đ bàn dân thiên h bi t rõ m i m i. Tôi xin phép không đ ng ý v đ i m này. Hoa K không th nào v a ph i b o toàn an ninh cho công dân mình và v a đ cao giá tr nhân quy n n u ph i công khai hóa t t c đ ng đi n c b c c a m i n l c.

N u không b o m t đ c thông tin thì Chính ph s không th nào làm đ c vi c.

Ch ng h n nh vi c th ng l ng v i các n c thành viên trong kh i Xô Vi t cũ v v n đ b o toàn nguyên li u h t nhân. Vi c b o m t h s này s khi n cho b n t i ph m ho c kh ng b

khó lòng sẽ được được các nguyên nhân này để gây hại. Họ là hãy xem xét nội dung những họ sẽ mà Wikileaks đã tung ra. Không cần phải tìm hiểu xem những họ sẽ gì này là gì hay thật, chúng ta thấy rằng có rất nhiều họ sẽ do Wikileaks tiết lộ có liên quan đến việc vận động nhân quyền trên khắp thế giới. Các nhà ngoại giao của chúng ta có một mối liên hệ chặt chẽ với các nhà đấu tranh, nhà báo và người dân lên tiếng phản đối các Chính phủ độc tài. Đó là công việc đầy nguy hiểm. Việc Wikileaks tiết lộ những họ sẽ này sẽ gây nguy hại cho họ.

Đối với những công việc như thế này, việc báo một là cần thiết, nhất là trong thời đại internet toàn cầu, khi mà chỉ cần một cú nhấp chuột thì tất cả các thông tin nguy hiểm sẽ được nhanh chóng chuyển tay khắp thế giới. Điều hiển nhiên là Chính phủ cần phải minh bạch trong công việc. Chúng tôi được người dân tin tưởng giao phó trách nhiệm điều hành quốc gia và sự tin tưởng đó phải được thể hiện đúng nghĩa. Do đó chúng tôi cũng phải thận trọng khi giữ kín công việc và thông tin xuyên xem xét nguyên tắc làm việc để giữ phép tắc nghiêm minh. Ở Hoa Kỳ, chúng tôi có luật là dân chúng phải biết việc làm của Chính phủ và Chính phủ của Tổng thống Obama có sáng kiến đưa các thông tin của Chính phủ lên mạng, khuyến khích người dân tham gia và tăng tính phổ cập và minh bạch của Chính phủ.

Chính phủ Hoa Kỳ phải có khả năng báo về đột biến, và để giữ gìn sự tự do của người dân và những các quy định làm người và quy định từ do của con người trên thế giới, thì cần phải có sự cân bằng giữa công chúng và cái gì không nên đem ra công chúng.

Cái cân cân lúc nào cũng nghiêng về tính công khai những nghiêng hơn thì hoàn toàn không có lợi cho ai cả. Tôi xin nói rõ, về tiết lộ của Wikileaks báo đưa báo một hành động ăn cắp, tiết lộ từ nhà kinh doanh và ta đánh cắp nó từ cắp họ sẽ vậy. Sự thật là chúng tôi không chỉ trích việc Wikileaks sẽ dùng internet. Qua việc này, chúng tôi không hề thay đổi lập trường của mình về quy định từ do sẽ dùng internet.

Và một lợi ích đối với vận động này: Có những nguồn tin cho rằng, ngay sau về Wikileaks, Chính phủ Hoa Kỳ đã can thiệp vào một số công ty để ép họ từ chối dịch vụ cho Wikileaks. Không phải vậy đâu. Một số nhà chính trị gia và họ của gì đã kêu gọi các công ty nên tránh liên hệ với Wikileaks, trong khi một số khác thì chỉ trích cách làm của họ. Công chức nhà nước là một phần của họ thế nên công quy định, những luôn có một làn ranh rõ ràng giữa việc nêu ý kiến và ép buộc người ta. Những quy định như do các công ty này đưa ra có thể là do họ có những nguyên tắc và chính sách riêng đối với về Wikileaks và Chính phủ Obama không có liên can đến vận động này.

M t th thách th ba là b o đ m quy n bày t ý ki n trong khi v n t o ch đ ng cho s bao dung và đúng đ n. Tôi không c n nói ra thì quý thính gi đ đây th a bi t r ng m ng internet là n i ch p ch a đ lo i trên đ i: s gi đ i, đ ng ch m, phá phách, sáng ki n, s th t và cái đ p.

S quy t nhi u ý ki n và ý t ng đã đem l i cho internet tính công khai và cũng ph n ánh đ c s đa đ ng c a con ng i. Trên m ng, ai cũng có ti ng nói c a mình. Và b n Tuyên ngôn Qu c t Nhân quy n b o v quy n b y t ý ki n cho m i ng i. Nh ng nh ng gì chúng ta nói ra đ u có h u qu c a nó. Nh ng l i l thù h n và ph báng có th làm căng th ng, gây chia r và đ a đ n xung đ t. Trên m ng, s c m nh này l i đ c nhân lên g p b i. Nh ng l i tuyên b vung vít th ng đ c khuếch ch đ i lên và không th rút l i đ c. Và đ ng nhiên, m ng internet cũng là n i giúp t o s c m thông, k t n i và hi u bi t l n nhau.

Cũng có ng i cho r ng, đ khuếch n kích s bao dung, thì Chính ph nên đ p t t nh ng ý ki n đ y thù h n. Chúng tôi tin r ng n u tìm cách ki m ch ý t ng c a l i phát bi u thì ch chu c l y th t b i và th ng thì tr thành cái c cho nh ng v vi ph m quy n bày t ý ki n.

Th t ra, l ch s cũng đã ch ng minh r ng câu tr l i t t nh t đ i v i nh ng lo i phát bi u nh v y là ng i ta c n ph i lên ti ng nhi u h n n a. Ng i ta có th và nên lên ti ng ch ng l i s h p hoi và thù h n. B ng cách đ a ra ý ki n đ tranh lu n, nh ng l i l chí tình s đ c l ng nghe, trong khi nh ng ý t ng gian đ i thì s tàn l i đ n đi; tuy s không tan bi n ngay nh ng s m mu n gì cũng v y thôi.

Bây gi , ph ng h ng này không nh t thi t ngay l p t c bác b nh ng ý t ng thù h n ho c thuy t ph c nh ng k ngu ng c ph i thay đ i cách suy nghĩ c a mình. Nh ng chúng ta đã xác đ nh r ng trong m t xã h i thì ph ng h ng gi i quy t theo cách này v n có hi u qu , h n h n b t c cách gi i quy t nào khác. Rút bài xu ng, ki m duy t n i dung, b t b k lên ti ng – nh ng hành đ ng này đàn áp ti ng nói, nh ng không h đ đ ng gì đ n nh ng ý t ng căn b n. Làm nh th ch đ y ng i ta ra ngoài l , trong khi vi c k t t i h l i càng b đào sâu h n, không thay đ i đ c gì c .

Mùa hè năm ngoái, bà Hannah Rosenthal, Đ c s Hoa K v Giám sát và Ch ng Bài-Do Thái, đã t ch c m t chuy n đi Dachau và Auschwitz v i m t phái đoàn g m tu sĩ và các nhà lãnh đ o H i giáo t i Hoa K . Nhi u ng i trong s h tr c đây đã t ng ch i b các v th m sát ng i Do Thái trong Th chi n th II và h cũng ch a bao gi lên án vi c ch i b nh ng v th m sát này. Nh ng sau khi vi ng thăm nh ng tr i t p trung, h đã b t đ u thay đ i cách nhìn

nh n c a mình. Và chuy n đi đó đã có tác đ ng m nh. H c u nguy n v i nhau, và h đ a ra nh ng thông đ p hòa bình, và nhi u trong s đó đã đ c vi t b ng ti ng . R p trong quy n l u ni m. Sau chuy n đi, h đã đ a ra m t tuyên b r ng h đã vi t và cùng ký tên th ng th ng lên án vi c ch i b các v th m sát ng i Do Thái và các hình th c bài Do Thái.

Hình th c t h i các ý ki n rõ ràng là có hi u qu . Rõ ràng là các nhà lãnh đ o H i giáo này ch a h b b t vì chính ki n c a mình ho c b bu c ph i gi im l ng. N i th ph ng c a h không b đ ng c a. Nhà n c cũng không dùng vũ l c đ khu t ph c h . Nh ng ng i khác thì kêu g i, thuy t ph c h . Và lên ti ng m t cách ôn hòa v nh ng l i gi ng c a h .

Chi u theo lu t l qu c gia và nh ng cam k t qu c t , Hoa K có đ t ra m t s gi i h n trong v n đ phát bi u. Chúng tôi có lu t đ x lý nh ng l i ph báng và vu cáo làm m t danh đ k khác, và nh ng l i phát bi u xúi gi c b o đ ng. Nh ng chúng tôi th c thi nh ng lu t l này r t rõ ràng, minh b ch và ng i dân có quy n khi u n i v cách th c áp đ ng. Và chúng tôi cũng không h n ch nh ng l i phát bi u mà ngay c khi s đ ng c m th y b xúc ph m. Nhìn l i l ch s có nhi u th t ng b c m đoán mà bây gi nhìn l i chúng ta th y là hoàn toàn sai. Ng i dân b ph t ch vì không tuân l nh Vua, ho c là g i ý r ng m i ng i sinh ra ã trên đ i ph i đ c bình đ ng nh nhau, b t k là s c dân, phái tính ho c tôn giáo. Nh ng kh t khe đã ph n ánh quan đ m vào th i bu i đó, và hi n nay nh ng kh t khe đó dù đã có bi n đ i, v n hi n di n t i nhi u n i trên th gi i.

Nh ng khi nói đ n v n đ phát ngôn trên m ng, Hoa K v n theo đ u i các nguyên t c ng x trong th i đ i này. Chúng tôi thi t tha kêu g i ng i dân hãy th n tr ng v i l i phát ngôn, ph i bi t m c đ nguy h i và nh h ng c a nh ng l i phát ngôn trên m ng. Ngay trong qu c gia này, đã t ng x y ra nh ng câu chuy n b t n t k khác r i đ a đ n nh ng h u qu th ng tâm. Nh ng ng i nh chúng tôi trong chính ph c n ph i làm g ng, gi g n l i ăn ti ng nói. S lãnh đ o còn có ý nghĩa là cho phép ng i dân có quy n l a ch n, ch không ph i là can thi p và không cho ng i ta quy n l a ch n. Chúng tôi b o đ m quy n đ c nói v i đ y đ pháp lu t và chúng tôi cũng kêu g i s ki m ch đ tránh thù h n.

Bây gi , không đ g i mà có th đ t đ c c ba nguyên t c này m t cách d dàng. Nó s t o ra c ng th ng, và cũng t o ra nhi u thách th c. Nh ng chúng ta không c n ph i ch n l a cái nào. Quy n T do và v n đ An Ninh, Minh b ch và B o m t, T do phát bi u và s Khoan dung – T t c nh ng th này t o thành m t xã h i t do, v ng ch c và c i m cũng nh m t h th ng m ng internet an toàn, t do và công khai, nhân quy n đ c tôn tr ng, ch c s là n n t ng đ a đ n phát tri n, giàu m nh v lâu v dài.

Tác Giả: Lê Minh (chuyên ng)

Thứ Hai, 28 Tháng 2 Năm 2011 11:07

Hì n nay có m t s qu c gia đang ti n hành m t cách x lý khác. H h n ch quy n t do s d ng internet, và tìm cách d ng lên nh ng b c t ng che ch n gi a các ho t đ ng khác nhau – trao đ i v kinh t , th o lu n v chính tr , bày t quan đi m tôn giáo và giao ti p xã h i. H mu n gi cái mà h mong mu n và ngăn ch n cái mà h không thích. Nh ng đi u này không d dàng chút nào. Nh ng website tìm ki m thông tin giúp k t n i c s làm ăn v i khách hàng m i, nh ng đ ng th i cũng thu hút ng i s d ng b i vì nh ng website này giúp s p x p tin t c và thông tin. Các trang m ng xã h i không ch là n i mà b n bè trao đ i v i nhau hình nh mà h còn trao đ i v i nhau nh ng quan đi m chính tr và nh ng quan tâm v xã h i ho c là giúp ng i ta ti p c n v i nh ng c h i công vi c.

Nh ng “b c t ng” đ c d ng lên đ ngăn ch n internet, các n i dung chính tr , ho c ngăn c m nhi u h ng m c trong quy n bày t ý ki n, ho c ch cho phép m t vài ki u t t p ôn hòa nh ng l i c m đoán nh ng ki u khác, ho c trừ đ p ng i dân lên ti ng. Nh ng lo i “b c t ng” này th t ra d ng lên r t d dàng nh ng duy trì r t khó. Không ph i b i vì cái khó không th bó cái khôn, ng i ta có th tìm cách v t t ng l a đ c, mà là vì không h có m t m ng internet riêng cho kinh t , ho c riêng cho xã h i ho c riêng cho chính tr , mà ch có m t mà thôi. Và vì c duy trì nh ng b c t ng ch n v i mong mu n thay đ i s th t này s ph i tr m t cái giá v Đ o đ c, Chính tr và Kinh t . Có nh ng qu c gia có th chi tr n i nh ng cái giá này m t th i gian, nh ng tôi tin r ng đó là vì c làm không kh thi v lâu dài. Ng i ta s ph i tr m t cái giá n u ch tìm cách m r ng internet cho công vi c buôn bán làm ăn nh ng l i đóng ch t đ i v i quy n t do bày t ý ki n – đó là cái giá đ i v i h th ng giáo d c, s n đ nh chính tr , tính năng đ ng xã h i và ti m năng kinh t .

Khi nh ng qu c gia tìm cách ngăn ch n t do internet, thì h đã t đ t cho mình m t gi i h n v t ng lai c a n n kinh t . Gi i tr không có th ti p xúc đ c v i nh ng trao đ i và tranh lu n th gi i bên ngoài, ho c không có c h i c x t v i nh ng câu h i khác nhau, s khi n cho h ch loanh quanh l n qu n v i l l i làm vì c cũ rích và h n ch n y sinh sáng ki n. Và vì c ngăn c m ng i dân lên ti ng ch trích quan ch c ch khi n cho Chính ph đó đ r i vào vòng tham nhũng, s nh h ng đ n n n kinh t v lâu dài. T do t t ng và m t sân ch i công b ng chính là quy lu t thúc đ y m t n n kinh t phát tri n m nh m .

Do đó chúng ta không ng c nhiên khi tu n r i H i đ ng Th ng m i Âu-M , m t nhóm g m 70 công ty, đã ra m t b n tuyên b chung v t do internet. N u b n đ u t vào nh ng qu c gia có s ki m duy t g t gao và nh ng chính sách theo dõi ch t ch , thì trang website c a b n có th b đóng b t c lúc nào mà không c n báo tr c, máy ch c a b n b Nhà n c đ t nh p đánh phá, thi t k c a b n b đánh c p, ho c nhân viên c a b n b đe đ a b t b ho c b n b tr c xu t vì không ch p hành m t cái l nh có đ ng c chính tr . Cái r i ro sau cùng và đ i v i nhân ph m c a b n ch c ch n không th so sánh đ c v i cái l i làm ăn đem l i, nh t là n u đem so v i c h i làm ăn nh ng n i khác.

H i n nay ng i ta nói đ n m t s tr ng h p, đ c bi t là Trung Qu c, đ c xem là ngo i l , là n i mà m c đ ki m duy t internet r t g t gao và kinh t phát tri n m nh. Đ hi u thôi, b i vì v n có nhi u công ty nh m m t làm ng , s n sàng ch u đ m ăn xôi, m i n là ki m đ c ti n. Chính ph có th thành công trong vi c ki m soát t ng ph n internet trong m t giai đ o n ng n ho c trung, nh ng nh ng s h n ch này v lâu dài s khi n cho qu c gia tr m t giá đ t, vì nó s nh h ng lên s phát tri n kinh t .

Còn có cái giá v chính tr n a. Hãy nhìn vào tru ng h p c a Tunisia, đ đây các ho t đ ng kinh t trên m ng là m t ph n quan tr ng trong công vi c làm ăn v i Âu Châu, trong khi Nhà n c i ki m quy t g t gao các v n đ khác, gi ng nh t i Trung Qu c và Iran. Nhà n c Tunisia đã th t b i trong vi c duy trì m t h th ng internet kinh t tách bi t v i m i th khác. Ng i dân, đ c bi t là gi i tr đã tìm ra cách k t n i, đ n v i nhau đ chia s nh ng u t , nh c nh n, và vi c này đã giúp gi i tr Tunisia làm nên cu c cách m ng v a qua.

Syria cũng v y, Chính ph đang làm nh ng chuy n trái ng c nhau. Ch m i tu n r i, h ch m đ t ngăn ch n trang m ng xã h i Facebook và YouTube l n đ u tiên trong ba năm nay, và hôm qua h l i tuyên ph t m t cô gái t i làm gián đ p v i 5 năm tù ch vì bày t chính ki n c a mình trên trang Blog cá nhân.

Chuy n này cũng v y, không th bi n h đ c. Không th có đ c nhu c u v m t sân ch i đ bày t ý ki n n u ng i s đ ng l i b b tù. Chúng tôi tin r ng nh ng Chính ph nào tìm cách đ ng lên các b c t ng l a cho dù là ngăn l c hay ki m duy t n i dung, hay t n công đánh phá nh ng ai th c thi quy n t do bày t ý ki n trên m ng, thì Chính ph đó s t đóng khung mình mà thôi. H s t đ t mình vào tình tr ng ti n thoái l ng nan c a các nhà đ c tài và s ph i ch n l a gi a vi c h b c t ng xu ng ho c ph i tr cái giá đ t cho ch đ ng c a mình, có nghĩa là khi đ n n c cùng r i thì ra s c ngăn ch n các lu ng thông tin và đàn áp dân chúng b ng m i giá, t c là đánh m t đ i c h i đ l ng nghe nh ng ý ki n đóng góp và sinh m ng oan u ng c a m t s ng i.

Tôi đ ngh các n c năm châu hãy cùng chúng tôi đánh c c vào m t cu c ch i cho phép ng i dân t do internet r ng rãi, vì nó nh t đ nh s đ m đ n m t qu c gia h ng th nh. Nguyên g c c a cu c ch i mà Hoa K liên t c m r ng trong su t h n 200 năm qua, đã cho phép xã h i ti n tri n không ng ng, theo đó lu t l đ c làm n n t ng cho công lý và hòa bình và sáng ki n trong m i ngành ngh đ c n r . Đây không ph i là đánh c c vào máy vi tính và đ i n tho i di đ ng, mà m t cu c đánh c c vào chính qu n chúng nhân dân. Cùng v i các đ i tác kh p năm châu, chúng tôi tin t ng r ng chúng ta đang cùng đ t c c đ đ m l i nh ng quy n ph c p

cho con ng i, là đ ng c thúc đ y đ xã h i m r ng, chúng ta quy t gi cho internet m r ng đ n t t c m i ng i. Và nh th s đ t viên g ch lót đ ng đ chúng ta cùng chia s s thắng ti n và th nh v ng. Hoa K s t p t c đ cao vi c phát tri n internet b t c n i nào mà quy n con ng i đ c tôn tr ng và r ng m cho m i sáng ki n và phát tri n đa đ ng, đ v ng m nh đ ng i dân đ t ni m tin vào, và đ tin c y đ xác minh công vi c làm c a h .

Trong nh ng năm v a qua, chúng ta đã th y s xu t hi n c a nhi u liên k t gi a các qu c gia trên toàn c u, các công ty, các t ch c dân s và các nhà đ u tranh th i đ i đ i n t tìm cách thắng ti n các m c tiêu này. Chúng tôi có nhi u đ i tác m nh trên kh p th gi i và chúng tôi cũng r t ph n kh i qua vi c làm m i đây c a Sáng Ki n M ng Toàn C u (Global Network Initiative) vì qua đó s giúp các công ty, các trí th c và các t ch c T thi n phi chính ph (NGOs) ng i i làm vi c v i nhau đ gi i quy t các th thách mà chúng ta đang đ i m t hàng ngày nh làm sao gi i quy t khi m t Chính ph đ a ra yêu c u ki m duy t ho c là quy t đ nh xem có nên hay không sang nh ng các k thu t mà ng i ta có th dùng đ vi ph m nhân quy n ho c là làm sao gi i quy t v n đ b o m t trong ph m vi c a vi c s d ng l u tr thông tin hoàn toàn trên m ng. Chúng tôi c n đ n nh ng đ i tác m nh, có nguyên t c, có quy t tâm đ cao quy n t do internet đ cùng nhau thắng ti n m c đích chung này.

Chúng tôi cũng nh n ra r ng đ công vi c có ý nghĩa, thì quy n t do trên m ng ph i đ c đ a vào th gi i th c ti n. Đó là lý do t i sao chúng tôi hi n đang cùng làm vi c v i M ng i các t ch c Xã h i dân s đ k t n i v i các t ch c NGOs và nh m vào v n đ k thu t và hu n nh đ nhân r ng t m nh h ng.

Chúng tôi cũng cam k t t p t c đ i tho i v i m i thành ph n trên th gi i. Tu n r i, có l quý v có nghe là chúng tôi đã cho ph bi n trang Twitter b ng ti ng R p và Farsi, thêm vào nh ng ngôn ng mà chúng tôi đã có nh ti ng Pháp và Tây Ban Nha. Chúng tôi s đ a ra nh ng trang t ng t b ng ti ng Trung, ti ng Nga và Hindi. Đ u này s cho phép chúng tôi có nh ng lu ng trao đ i hai chi u, th c ti n v i nh ng ng i đ c k t n i mà ch a b Chính ph h ng n n.

Cam k t c a chúng tôi đ i v i quy n t do internet là cam k t đ i v i quy n t do c a con ng i và i nói c a chúng tôi đ i đôi v i hành đ ng. Giám sát và đáp l i nh ng đe đ a đ i v i quy n t do internet đã tr thành nh ng công vi c hàng ngày c a các nhà ngo i giao chúng tôi và c a các chuyên gia. H đang theo đ u i m c tiêu vì quy n t do internet t i các tòa đ i s , văn phòng đ i đ i n kh p n i trên th gi i. Hoa K đang h tr ng i dân t i n i có ch đ ki m duy t internet tìm cách “v t t ng l a”, đ i tr c các nhà ki m duy t, tin t c, và nh ng k côn đ chuyên tìm cách đánh đ p, b t b nh ng ng i dám lên ti ng trên m ng.

Trong khi chúng tôi rất rõ ràng trong việc bảo vệ và tăng cường các quyền tự do, thì sự vi phạm luôn luôn đi kèm với những quy định này ngày càng gia tăng. Tôi biết có những cách trích rằng tại sao chúng tôi không đưa tiền đầu tư vào một kết thúc cao siêu, nhưng chúng tôi tin rằng không hề có một giải pháp toàn diện trong cuộc chiến chống lại sự lừa dối trên internet. Không dùng gì đâu (cười). Các bên trên bên dưới kia, hãy nghĩ cách dùng đi (cười). Và theo đó, chúng tôi chọn những giải pháp quy định một cách bao quát và đầy tính sáng tạo, là cách giải quyết phù hợp với những thách thức ngoại giao và kết thúc sự tồn có, bảo vệ một hệ thống chung đầu và hệ thống trực tiếp cho những ai đang phải đối mặt với khó khăn.

Trong những năm vừa qua, chúng tôi đã bỏ ra \$20 triệu đô để trợ cấp cho các cuộc thi, thông qua một tiến trình công khai, bao gồm các chuyên gia tham gia để làm rõ một nhóm chuyên gia kết thúc và các nhà đầu tư tranh làm việc cùng để tìm ra những pháp chế vì phạm tự do internet. Năm nay chúng tôi sẽ cấp thêm \$25 triệu đô để tiếp tục công việc này. Chúng tôi đang tiến hành theo những thách thức đầu tiên hiểu quả, hỗ trợ các doanh nghiệp và kết thúc, công cộng và hướng nghiệp và tính thích nghi vì ngày càng có nhiều người chuyển sang sử dụng những tiến bộ mới. Chúng tôi luôn lắng nghe, để tiếp xúc với các nhà đầu tư tranh thủ để internet để tìm hiểu xem họ cần giúp đỡ gì và cách giải quyết đa phần những câu hỏi chúng tôi có nghĩa là chúng tôi sẵn sàng thích nghi với những sự đe dọa mà các nhà đầu tư đang đối diện. Chúng tôi tăng cường công cộng đa phần vì nhu cầu các Chính phủ để tài tìm ra cách đánh phá, thì ngay tức khắc đã có sự chuyển đổi khác thay thế. Và chúng tôi đầu tư vào những kết thúc tại tâm nhớt bởi vì chúng tôi biết rằng các Chính phủ để tài luôn tìm cách nâng cao kết thúc đàn áp và chúng tôi muốn đi trước họ.

Cũng giống vậy, chúng tôi đang đi đầu trong việc duy trì an ninh mạng và sang kiến mạng, giúp nâng cao khả năng của các quốc gia đang phát triển, đi tiên phong trong việc phát triển các tiêu chuẩn để hành công khai và nâng cao sự hợp tác để đáp trả các mối đe dọa an ninh mạng. Hôm qua ông Thứ trưởng Quốc phòng William J. Lynn III cũng đã có bài phát biểu về vấn đề này rồi. Tất cả những nỗ lực trong một thập niên qua là để xây dựng một hệ thống mạng công khai, an toàn và đáng tin cậy. Và trong những năm sắp tới đây, Chính phủ sẽ hoàn tất một chiến lược quốc gia về không gian mạng, tiếp tục để dẫn dắt chúng ta tiếp tục công việc vào tương lai.

Đây là một ưu tiên trong chính sách ngoại giao của chúng tôi, và sẽ tiếp tục đóng vai trò quan trọng trong những năm sắp tới. Đó là tại sao tôi lập ra Văn phòng Điều phối các vấn đề Không gian mạng (Office of the Coordinator for Cyber Issues), để nâng cấp an ninh mạng và các vấn đề khác và tiếp xúc với các quan chức Bộ Ngoại giao cũng như các ban khác. Tôi chọn để ông Christopher Painter, một cựu Giám đốc đặc trách an ninh mạng tại Hội đồng An ninh Quốc gia, cũng là một chuyên gia trong ngành này, để cầm đầu cơ quan này.

Chúng ta đã ch ng ki n con s ng i s d ng internet gia tăng không ng ng trong su t 10 năm qua. Nh ng đó ch là s kh i đ u. Trong vòng 20 năm t i, s có h n 5 t ng i s d ng internet. H là nh ng ng i s quy t đ nh t ng lai.

Nh v y chúng ta đang ch i m t trò ch i kéo dài. Không gi ng nh nh ng gì đang x y ra trên m ng, nh ng ti n tri n trong lĩnh v c này s đo đ m b ng năm, ch không ph i b ng giây phút. Con đ ng mà chúng ta đang đi hôm nay s xác đ nh xem ng i theo chúng ta có c h i n m tr i s t do, an toàn và phát đ t c a m t h th ng m ng r ng m hay không.

Trong khi chúng ta đang h ng v phía tr c, hãy nh r ng quy n t do internet không ch là m t ho t đ ng m ng nào đó, mà là chuy n làm sao đ internet mãi là không gian mà n i t t c các ho t đ ng đ ki u di n ra, t bé đ n l n, t to đ n nh , cho đ n công vi c bình th ng nh t mà ng i ta làm hàng ngày.

Chúng ta mu n h th ng internet luôn r ng m đ nh ng ng i bi u tình s d ng các trang m ng xã h i t ch c bi u tình i Ai C p; đ các cô c u sinh viên i trú g i v nhà nh ng hình i nh h c t p sinh ho t; đ các Lu t s i Vi t Nam vi t Blog t cáo tham nhữ ng; đ các em h c sinh b b t n t i Hoa K tìm ki m s c m thông và ng h trên m ng; đ các nhà doanh nghi p nh i Kenya s d ng đ i n tho i di đ ng đ qu n lý thu nh p; đ các nhà tri t h c i Trung Qu c có th đ c các bài tham lu n cho h c trò mình nghe; đ các khoa h c gia i Ba Tây có th chia s các d li u nghi n c u v i các đ ng nghi p i n c ngoài; và đ hàng t hàng t k t n i gi a nh ng ng i thân v i nhau, đ xem tin, đ làm vi c và đ trao đ i v i nhau trong cu c s ng h ng ngày.

Quy n t do internet là vi c b o đ m cái không gian đ nh ng ho t đ ng, công vi c này đ c di n ra êm đ p, không ph i ch cho các cô c u h c sinh hôm nay, mà là còn cho các th h mai sau. Đây là m t th thách to l n c a th i đ i chúng ta. Chúng ta b i l i cu n vào m t n i c đ u tranh ch ng l i i nh ng k ng n ch n chúng ta, nh ng k mu n đánh g c và trừ d p, đ b t h ph i đ i di n và ch p nh n th c ti n. Nhân danh cu c chi n này chúng tôi ghi công c a các b n. Đó là m t cu c đ u tranh vì nhân quy n, là m t cu c đ u tranh cho quy n t do c a con ng i, là m t cu c đ u tranh vì nhân ph m.

Chân thành cảm n các b n (ti ng v tay)

Ghi chú:

(1) Nh m đáp ng k p th i m t b n d ch ra t ng Vi t, ng i d ch có l i xin l i b n đ c v nh ng ch d ch ch a th t chu n ho c ch a th t h t ý, đ i v i bài d n v n khá dài và cách d n đ t khá bóng b y, đã nghĩ c a bà Ngô i tr ng Hoa K . BVN đ c s y th c c a d ch gi , có h u đ nh đ c m t ph n, nh ng v n ch a th g i là tr n v n.